

INDUCTIEVE BIJBELSTUDIE

D.T. Brinkman.

Inleiding

Er zijn, zoals inmiddels uit deze cursus duidelijk mag zijn, verschillende manieren waarop we de Bijbel kunnen bestuderen. Een van deze methoden is "inductieve bijbelstudie" of OIA-methode (Observatie, Interpretatie, Applicatie).

De inductieve methode

Over het algemeen wordt gesteld dat de 'inductieve methode' bedoeld is om de persoon die een gedeelte behandelt, bestudeerd of uitlegt helpt om te ontdekken wat de Bijbel zegt. Dit wordt, bijvoorbeeld in bijbelstudie-boekjes, vaak gedaan door --naar aanleiding van een gedeelte uit de Bijbel-- vragen te gebruiken die de student dient te beantwoorden. De vragen die de kring- of studie leider stelt moet de deelnemers aan de studie laten nadenken over het gelezene of bestudeerde bijbelgedeelte.

De vragen zijn onder te verdelen in:

1. Observatievragen. Deze vragen zijn erop gericht om de inhoud van een bijbelgedeelte te begrijpen. Dit zijn de vragen: wie, wat, waar, wanneer en hoe. Deze methode is (overigens) ook bekend vanuit de management- en ict-boekjes (analyse van processen) en helpt mensen de tekst op een eenvoudige en consistente manier te analyseren.
2. Interpretatievragen. Deze vragen zijn bedoeld om de betekenis van een gedeelte uit te diepen.
3. Toepassingsvragen (Applicatie). Deze helpen de lezer te ontdekken wat het gedeelte betekent.

De inductieve methode is zowel voor zelfstudie als voor het geven van studie aan een groep geschikt maar **niet altijd toepasbaar**.

De inductieve methode wil namelijk, zoals het woord "inductief" ook aangeeft, door éérs detailonderzoek te doen komen tot een algemeen besluit (de toepassing). Het is dan ook voornamelijk een methode bedoeld voor het maken en geven van Bijbelstudie of onderwijs aan anderen en niet zozeer voor zelfstudie.

Vraagstelling, toepasbaarheid

Na de eerste twee vragengroepen (Observatie, Interpretatie) volgt de toepassing.

De juiste vraagstelling is, wanneer wij 'inductieve studies' maken (voor een groep, artikel, ed.) of lezen zeer belangrijk. Wie de verkeerde vragen stelt, krijgt onherroepelijk onjuiste antwoorden. De "observatievragen" kun je altijd op een (willekeurige) tekst loslaten. Met wisselend resultaat, overigens. En soms zelfs géén resultaat.

De interpretatievragen zijn vragen die antwoorden kunnen opleveren die 'alle richtingen opgaan'. Interpretatie is namelijk vaak ook persoons- of cultuurgoedbonden. Zowel in de tekst die bestudeerd wordt als bij de persoon die deze bestudeerd! Zonder een goede kennis van bijvoorbeeld de historische achtergrond, gewoonten en gebruiken kan men teksten totaal onjuist interpreteren. De methode geeft met de observatievragen wel een zeker handvat hiervoor, maar de diepgang er van wordt niet gegarandeerd evenals de juiste uitkomst (interpretatie). De toepassing is dan, op basis van de interpretatie, bij een 'onoordeelkundig gebruik' of onjuiste sturing (van een groep) helemaal verworden tot drijfzand. Dit zijn zaken waar rekening mee gehouden dient te worden!

Hoewel de "inductieve methode" dus objectief lijkt, dient degene die deze methode toepast er voor te waken niet met een vooropgezette mening een gedeelte te bestuderen en vanuit die vooropgezette mening de vragen te formuleren. Van degene die de methode dus gebruikt om studies te maken of onderwijs te geven wordt een bepaald nivo van inzicht en integriteit vereist!

De zwaktes van deze methode zijn daarom:

- verkeerde vragen kunnen (zullen) leiden tot onjuiste antwoorden,
- onjuiste antwoorden leiden tot een volstrekt onjuiste interpretatie,
- niet algemeen toepasbaar.

Dit vraagt om voldoende inzicht van de studieleider, omdat deze dient te begrijpen of zien dat de methode op bepaalde gedeelten niet toepasbaar is (en wanneer wel toegepast, tot onjuiste conclusies zal leiden).

De kracht van de methode is:

- eenvoudig. In principe zou iedereen deze kunnen toepassen op grote delen van de Bijbel mits de bereidheid aanwezig is naast deze methode ook een zekere, minimale, basiskennis te verkrijgen van historische en cultuurgebonden gebruiken en achtergronden.
- voor jongeren zeer geschikt (dwz. de methode gebruiken voor onderwijs aan jongeren).

Inductieve studie, stapsgewijs

Voordat u met een studie, via welke methode ook, begint: "Zoek de Here". Oftewel: vraag de Here om u te leiden met Zijn Geest!

De volgende stappen worden gevolgd om een inductieve bijbelstudie of een studie volgens de OIA-methode te maken.

1. Tekst doorlezen, overdenken, stel de "observatievragen" (wie, wat, waarom...)
 - Staan er woorden of uitdrukkingen in de tekst die extra toelichting moeten krijgen?
 - Samenhang met andere teksten (verwijsteksten nakijken, zie bijv. de NBG- of Statenvertaling, deze bevat voetnoten!)
 - analyseer de tekst: opbouw, structuur, tekstsoort (gelijkenis, profetie, historisch);
2. Probeer een interpretatie (= verwerking, betekenis van de tekst) uit te schrijven en maak vragen die hierop aansluiten. De vragen worden gesteld aan de groep. Bestudeer hierbij bij voorkeur ook de historische setting, commentaren van andere bijbelonderzoekers e.d.
3. leg de tekst uit (interpretatie, vragen beantwoorden/bespreken) en geef een eventuele toepassing.

De observatievragen iets verder uitgewerkt:

1. WIE - dit is:
 1. áán wie;
 2. vóór wie;
 3. dóór wie
2. WAT
 1. gebeurtenis,
 2. handeling,
 3. profetie, etc.
3. WAAR
 1. fysieke locatie;
 2. heden, verleden, toekomst?

4. WAAROM

1. oordeelsaanzegging;
2. troost;
3. ...

5. HOE

1. door een voorval;
2. een gelijkenis;
3. ..

Niet alle observatievragen zijn altijd toepasbaar of zijn altijd nodig.

Slotopmerkingen

Wees voorbereid op het feit dat mensen, tijdens of naar aanleiding van de studie, gerelateerde vragen kunnen stellen! Bereid dus daarom grondig en "breed" voor (raakvlakken bestuderen!), maar voel u niet bezwaard om bij vragen welke u niet direct kunt beantwoorden deze een volgende keer te beantwoorden! Vragen 'een volgende keer beantwoorden' is vele malen beter dan vragen, uit angst om 'af te gaan' totaal onjuist te beantwoorden!

Net als bij de Typologie en de "bedelingenleer", welke ook vaak als uitgangspunt voor studie wordt gebruikt, heeft ook deze methode van studie (en uitleg) zijn voor- en nadelen. Weest u hier terdege van bewust.

Boven alles geldt dat een methode nooit als 'zaligmakend' kan worden beschouwd maar slechts als hulpmiddel dient voor het beter begrijpen van de tekst of bedoeling. Wie 'methodisch studeert' op de Schrift, doet er daarom goed aan -voorzover mogelijk of noodzakelijk- de verschillende methoden te gebruiken.

Bronnen:

- Internationale Bijbel Bond (IBB) / Werk in de Kerk (EO)
- Ichtus Leiden (studentenvereniging)